

Konference o budoucnosti Evropy

SOUHRNNÝ ZÁPIS

Pracovní skupina pro změnu klimatu a životní prostředí, předsedkyně: pí. Pasková, Rada / Česká republika

22. října 2021, 14:00–16:00

1. Úvodní slovo předsedkyně

Předsedkyně skupiny paní Anna Pasková přivítala členy a načrtla hlavní témata uvedená ve vícejazyčné digitální platformě (dále jen „platforma“). Připomněla rovněž hlavní oblasti a dílčí témata, která vymezil panel 3 panelových diskusí evropských občanů. Poté předala slovo zástupcům občanů z panelových diskusí evropských občanů a následně měli možnost promluvit všichni ostatní členové pracovní skupiny, kteří si chtěli vzít slovo.

2. Diskuse

Před zahájením výměny názorů zástupci příslušného panelu diskusí evropských občanů (tj. panelu 3) objasnili, že první setkání bylo sice úvodní, ovšem že v řadě oblastí, jako je podpora energie z obnovitelných zdrojů a snižování spotřeby energie, se již jeví určitý konsensus. Účastníci diskuse sdíleli názor i na některé další body, například na omezení letecké dopravy a důraz na vysokorychlostní železniční spoje.

V průběhu diskuse členů pracovní skupiny byla zmíněna široká škála podnětů:

- zajistit naprosté porozumění terminologii, když se hovoří o „obnovitelné energii“ a „primární“ a „sekundární energii“;
- naléhavost situace a nutnost řešit v krátkodobém horizontu problém úspor energie a stimulovat inovace;
- potřeba zaručit spravedlivou transformaci, na níž se v plné míře podílejí sociální partneři a klíčovou úlohu hrají systémy sociální ochrany a veřejné služby;
- naléhavý požadavek, aby se EU v rámci COP26 ujala vedení a aby šla příkladem i v obecnější rovině;
- zabývat se ve všech odvětvích, například v zemědělství, jak hrozbami, tak i příležitostmi;
- někteří účastníci poukázali na skutečnost, že jaderná energie je čistá a že pro rozvoj průmyslu a technické inovace má zásadní význam levná energie;
- přistupovat k otázce úspor energie a zdrojů ze široka;
- význam oběhového hospodářství obecněji, a to v souvislosti s opětovným použitím materiálů, tlakem na životní prostředí pramenícím z neudržitelné spotřeby a problémem rychlého zastarávání spotřebičů;
- klást obecně důraz na udržitelnost, a to i na udržitelnost jako obchodní model, a předcházet klamavé ekologické reklamě (tzv. greenwashingu);

- uvědomovat si dopady změny klimatu, ale i dopady opatření přijímaných v této souvislosti – v případě konkrétních oblastí, komunit a zranitelných občanů; v tomto kontextu má zásadní význam rovnost (vytváření kvalitních pracovních míst a dodržování práv pracovníků v nových hodnotových řetězcích, zaměstnanost, boj proti sociálnímu dumpingu) a genderový aspekt;
- adaptační opatření by měla jít ruku v ruce s úsilím o zmírnění dopadů;
- pokud jde o dopravu, na venkově nejsou ekologické alternativy dopravy často k dispozici a např. k návštěvě lékaře nebo k dojíždění do práce potřebují lidé auto;
- řešit problém znečištění a odpadu, také byla obzvláště zmíněna kvalita vody;
- usilovat o sociálně udržitelnou ochranu klimatu;
- nutnost zajistit přístup veřejnosti k přírodě, případně „právo na přírodu“, avšak bez nadměrného a neudržitelného cestovního ruchu;
- význam ekologické transformace probíhající zejména souběžně s transformací v odvětví IT, budování udržitelné infrastruktury (s cílem čelit dopadům změny klimatu) a zvyšování investic do technologického pokroku;
- je třeba mít na paměti specifické rysy každého regionu se všemi možnostmi a omezeními;
- nutnost uvědomit si, že prohlášení, která v minulosti učinili odborníci, byla mylná a že mezi všemi opatřeními musí být rovnováha;
- přejít od marketingu k podstatě věci („from marketing to mattering“) a vyvinout udržitelné obchodní modely;
- obecně se zaměřit na komunikaci a zbavovat strachu z nových nápadů;
- kriticky posoudit stávající systém dotací v energetice, ovšem i systém DPH u zdravých a ekologických produktů a zavést spravedlivý a udržitelný systém;
- význam vzdělávání, ale také nutnost vyvozovat skutečné důsledky a zavést sankce pro ty, kdo poškozují životní prostředí, zvýšit ochranu biologické rozmanitosti a zakotvit termín „ekocida“ jako označení trestného činu;
- opatření, včetně sociální podmíněnosti, a finanční prostředky pro umožnění spravedlivého přechodu k ekologičtějším politikám.

V souvislosti s očekáváním členů pracovní skupiny, pokud jde o výsledky její činnosti, byly zmíněny i tyto body:

- v průběhu tohoto procesu je nutné pozorně naslouchat občanům a vzít v úvahu použitelnost formulovaných podnětů a jejich dopad na občany a společnost;
- je třeba jasně formulovat, čeho a na jaké úrovni lze dosáhnout: na úrovni evropské, celostátní, místní;
- na všech úrovních a ze strany všech zapojených (mezinárodních) organizací jsou nutné jasné závazky;
- nutnost uznat pokrok učiněný v minulých letech, ale mít současně ambice do budoucna;
- přání dospět k tomu, aby pracovní skupina předložila jasná doporučení, včetně doporučení velmi praktických a snadno proveditelných;
- zajistit řádnou reflexi a neukvapit se s legislativou či se závěry Konference;
- důraz na nutnost formulovat konkrétní a praktické návrhy;
- nutnost strukturovat činnost pracovní skupiny a zajistit řádné informování členů;
- nutnost dospět jako pracovní skupina ke konkrétním výsledkům s cílem poskytnout podněty plénu;
- výstupy z digitální platformy by neměly být tajné;
- výsledky pracovní skupiny by měly být zpracovány písemně.

3. Závěrečné poznámky předsedkyně

Na závěr setkání předsedkyně poděkovala všem členům za jejich příspěvky a poukázala na to, že už se rýsuje několik otázek, které vzbudily pozornost opakovaně. Širokou podporu má zjevně názor, že je nutné jednat brzy. Je rovněž zřejmé, že všechna opatření musí být sociálně přijatelná. Máme-li dosáhnout pokroku, musíme vzdělávat a inovovat a zužitkovat přitom všechna dostupná data a vědecké poznatky.

Předsedkyně členy pracovní skupiny ujistila, že příští setkání skupiny bude strukturovanější, založené na podkladech a podnětech vzešlých z evropských panelových diskusí občanů a z průběžných zpráv a že členové budou požádáni, aby stanovili prioritní témata, o nichž bude třeba jednat na dalším setkání. Předsedkyně uvedla, že příští setkání pracovní skupiny proběhne během prosincového plenárního zasedání, a setkání uzavřela.

PŘÍLOHA II: Seznam členů pracovní skupiny pro změnu klimatu a životní prostředí

Předsedkyně: Anna PASKOVÁ (Rada)

Oslovení	Jméno	Příjmení	Složka skupiny
pan	Peyre-Alexandre	ANGLADE	vnitrostátní parlamenty
paní	Muhterem	ARAS	Výbor regionů
paní	Alexandra	ATTALIDES	vnitrostátní parlamenty
paní	Claudia	BANU	vnitrostátní parlamenty
paní	Hildegard	BENTELE	Evropský parlament
pan	Pascal	BOLO	sociální partneři
paní	Manuela	BORA	zástupkyně místních/regionálních orgánů
paní	Maria	CINQUE	panelové diskuse evropských občanů
paní	Esther	DE LANGE	Evropský parlament
pan	Sándor	DÉNESI	panelové diskuse evropských občanů
pan	Herbert	DORFMANN	Evropský parlament
paní	Eleonora	EVI	Evropský parlament
paní	Claudia	GAMON	Evropský parlament
pan	Olgierd	GEBLEWICZ	Výbor regionů
paní	Leonore	GEWESSLER	Rada
pan	Adam	GUIBOURGÉ- CZETWERTYŃSKI	Rada
paní	Elisabeth	GUIGOU	vnitrostátní panelové diskuse/akce
paní	Valentina	GUTKAS	vnitrostátní panelové diskuse/akce
paní	Patrizia	HEIDEGGER	občanská společnost
pan	Dorin	HELL	panelové diskuse evropských občanů
pan	Reiner Gerd	HOFFMANN	Evropský hospodářský a sociální výbor
paní	Birgit	HONÉ	vnitrostátní parlamenty
paní	Laura	HUHTASAARI	Evropský parlament
pan	Jens	JOEL	vnitrostátní parlamenty
paní	Hajnalka	JUHÁSZ	vnitrostátní parlamenty
paní	Thilde	KARLSSON	panelové diskuse evropských občanů
pan	Bojan	KEKEC	vnitrostátní parlamenty
pan	Alban	LAVAUD	panelové diskuse evropských občanů
pan	Cillian	LOHAN	Evropský hospodářský a sociální výbor
pan	Jani	MÄKELÄ	vnitrostátní parlamenty

paní	Éva	MÉSZÁROS	panelové diskuse evropských občanů
pan	Haus	MOLLENHAUER	panelové diskuse evropských občanů
paní	Anna	PASKOVÁ	Rada
pan	Marko	PAVIĆ	vnitrostátní parlamenty
paní	Rossella	PELLARIN	panelové diskuse evropských občanů
paní	Zita	PLEŠTINSKÁ	vnitrostátní parlamenty
pan	Augusts	REDOVIČS	panelové diskuse evropských občanů
paní	Caterina	RENDE DOMINIS	vnitrostátní panelové diskuse/akce
paní	María Eugenia	RODRÍGUEZ PALOP	Evropský parlament
paní	Hélène	RYCKMANS	vnitrostátní parlamenty
pan	Andreas	SCHIEDER	Evropský parlament
paní	Jitka	SEITLOVÁ	vnitrostátní parlamenty
pan	Virginijus	SINKEVICIUS	Evropská komise
paní	Livia	SPERA	sociální partneři
paní	Beata	SZYDŁO	Evropský parlament
paní	Vera	TAX	Evropský parlament
pan	Nils	TORVALDS	Evropský parlament
pan	László	TRÓCSÁNYI	Evropský parlament
paní	Juliane	UNBEREIT	panelové diskuse evropských občanů
paní	Adina	VALEAN	Evropská komise
paní	Judit	VARGA	Rada
pan	Miltiadis	VARVITSIOTIS	Rada
paní	Ana Paula	ZACARIAS	Rada